

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Управління навчальними закладами

ПРОЄКТ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Другий (магістерський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Магістр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

07 Управління та адміністрування

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

073 Менеджмент

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ

магістр менеджменту

КВАЛІФІКАЦІЯ В ДИПЛОМІ

Ступінь вищої освіти «Магістр»

Спеціальність 073 Менеджмент

**ОПП «Управління навчальними
закладами»**

Запоріжжя, 2024

**1. Профіль освітньо-професійної програми
«Менеджмент підприємств і організацій»**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького Факультет інформатики, математики та економіки Кафедра управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Обмеження щодо форм навчання	Відсутні
Освітня кваліфікація	Магістр менеджменту
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність - 073 Менеджмент ОПП «Управління навчальними закладами»
Передумови	Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в ней освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» або «спеціаліст», у тому числі за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)
Мова(и) викладання	українська
Наявність акредитації	Акредитована Державною акредитаційною комісією Навчально-методичного центру з питань якості освіти МОН України. Протокол № 122 від 5 липня 2016 р.
Рівень програми	НРК України – 7, QF EHEA – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень
Академічні права випускників	Мають право продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти – доктора філософії. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://mdpu.org.ua/osvita/osvitni-programi-ta-yih-profilii/
2 Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного	

ступеня вищої освіти	
Обсяг освітньої програми у ЄКТС	Обсяг освітньої програми магістра: Осьвітньо-професійна програма 90 кредитів ЄКТС, 35% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти
3. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих менеджерів, які володіють фундаментальними знаннями, практичними навичками, вміннями застосовувати певні концепції, теорії та методи управління навчальними закладами.	
4. Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Об'єкт вивчення: управління організаціями та їх підрозділами. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог. Теоретичний зміст предметної області: - парадигми, закони, закономірності, принципи, історичні передумови розвитку менеджменту; - концепції системного, ситуаційного, адаптивного, антисипативного, антикризового, інноваційного, проектного менеджменту тощо; - функції, методи, технології та управлінські рішення у менеджменті. Методи, методики та технології: - загальнонаукові та специфічні методи дослідження (розрахунково-аналітичні, економіко-статистичні, економіко-математичні, експертного оцінювання, фактологічні, соціологічні, документальні, балансові тощо); - методи реалізації функцій менеджменту (методи маркетингових досліджень; методи економічної діагностики; методи прогнозування і планування; методи проектування організаційних структур управління; методи мотивування; методи контролювання; методи оцінювання соціальної, організаційної та економічної ефективності в менеджменті тощо). - методи менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні);

	- технології обґрунтування управлінських рішень (економічний аналіз, імітаційне моделювання, дерево рішень тощо). Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в менеджменті.
Орієнтація освітньої програми	Програма освітньо-професійна прикладна. Структура програма передбачає оволодіння спеціальними знаннями і вміннями з управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища навчальних закладів на всіх стадіях життєвого циклу. Уміння володіти інструментарієм, методикою розробки стратегії розвитку навчального закладу та набуття практичних вмінь та навичок щодо використання концепцій менеджменту у діяльності навчальних закладів.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Професійна спрямованість програми підготовки фахівців з менеджменту, що забезпечує формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, які реалізуються в процесі управління навчальними закладами, зокрема: - формувати hard-skills та soft-skills у сфері управління навчальними закладами на основі сучасних знань; - аналізувати проблеми навчальних закладів, визначати траєкторії їх розвитку, формувати обґрунтовані управлінські рішення; - здійснювати ефективні комунікації в процесі управління, формувати лідерські якості та використовувати їх у професійній діяльності. Ключові слова: менеджмент організацій, навчальний заклад, стратегічне управління, менеджмент персоналу.
Особливості програми	Формування фахівців з управління навчальними закладами з новим перспективним способом мислення, здатних застосовувати існуючі методи менеджменту та адміністрування, впроваджувати інноваційні технології за невизначеності умов і вимог. Характеристиками програми є: - практико-орієнтований підхід, заснований на співробітництві під час практичної підготовки з навчальними закладами і органами місцевої влади;

	- студентоцентрований підхід до здобувачів та розвиток їх внутрішньої готовності до професійної діяльності; - етикоорієнтований підхід, що ґрунтується на засвоєнні та дотриманні принципів академічної добroчесності та професійної етики.
5. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 (https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text) випускники можуть працювати за такими професіями: 1210.1 Директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.) 1210.1 Директор навчально-виховного закладу (середньої загальноосвітньої школи, спеціалізованої школи, гімназії, інтернату і т. ін.). 1210.1 Директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.) 1210.1 Директор курсів підвищення кваліфікації. 1210.1 Директор позашкільного закладу. 1210.1 Директор дошкільного виховного закладу. 1210.1 Директор навчально-курсового комбінату. 1210.1 Директор навчального (навчально-тренувального) центру. 1210.1 Директор навчального пункту. 1210.1 Директор школи (вищої спортивної майстерності, спеціалізованої дитяче-юнацької, спортивно-технічної і т. ін.). 1210.1 Начальник училища. 1210.1 Директор курсів підвищення кваліфікації. 1229.4 Декан. 1229.4 Завідувач аспірантури (інтернатури, ординатури, докторантury). 1229.4 Завідувач дитячого садка (дитячих ясел, ясел, садка). 1229.4 Завідувач кабінету навчального. 1229.4 Завідувач кафедри. 1229.4 Завідувач курсів. 1229.4 Завідувач лабораторії (освіта). 1229.4 Завідувач позашкільного закладу.

	1229.4 Завідувач практики (виробничої, навчальної). 1229.4 Керівник студентського проектно-конструкторського (дослідного) бюро. 1229.4 Начальник навчального пункту. 1229.6 Завідувач відділення (декан) у коледжі.
Подальше навчання	Мають право продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти – доктора філософії. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
6. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні проводяться в малих групах, поширеними є кейс-метод, ситуаційні завдання, тренінги, дискусії, ділові ігри, робота в міні-іграх, підготовка презентацій з використання сучасних професійних програмних засобів, обмін досвідом. Навчально-методичне забезпечення і консультування самостійної роботи здійснюється через університетське віртуальне навчальне середовище на платформі Moodle.
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за бально-рейтинговою системою (Положення про бальноннакопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького (наказ № 34/ 01-05 від 28.10.2019 р., https://bit.ly/3ERtc6T), яка включає поточний, періодичний та підсумковий/семестровий контроль знань. Контроль відбувається через усне або письмове опитування, у формі тестових завдань, контрольних робіт, індивідуальних завдань, заліків, екзаменів, захисту звітів з практик, захисту курсових робіт, державної атестації. Для оцінки знань використовується 100-бальнонашкала оцінювання ECTS. Система оцінювання базується на принципах об'єктивності, академічної добродетелі, прозорості та адаптації до загальноєвропейських вимог. Передбачено можливості апеляції.
7. Програмні компетентності	

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; ЗК2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	ФК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани; ФК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту; ФК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації; ФК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління; ФК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми; ФК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість; ФК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом. ФК9. Здатність аналізувати та структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

	ФК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.
8. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання	
P1.	Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;
P2.	Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;
P3.	Проектувати ефективні системи управління організаціями;
P4.	Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;
P5.	Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
P6.	Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність;
P7.	Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;
P8.	Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;
P9.	Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами;
P10.	Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;
P11.	Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
P12.	Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом);
P13.	Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).
9. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним умовам. Здобувачі освіти забезпечуються гуртожитками, наявні пункти харчування. Функціонують

	спортивні зали та майданчики, різноманітні спортивні секції і культурні центри. Освітній процес забезпечується сучасними технічними засобами, відповідним мультимедійним обладнанням, комп’ютерними аудиторіями. Студенти та викладачі мають можливість безкоштовно працювати з корпоративною електронною поштою, мають безкоштовний доступ до мережі Internet, доступ до баз Scopus і Web of Science у локальній мережі.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне забезпечення освітньої діяльності відповідає технологічним вимогам ліцензійних умов щодо цього виду діяльності. В університеті працює веб-сайт (https://mdpu.org.ua/), на якому розміщена інформація про його діяльність, освітні програми, робочі програми навчальних дисциплін, інформація щодо вступу, вартості навчання, інформація для здобувачів вищої освіти, новини та наукова діяльність. Працює бібліотека. Діє дистанційна освітня платформа (https://dfn.mdpu.org.ua/my/). Навчально-методичне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам і включає: освітню програму, які затверджені у визначеному порядку, вміщують опис загальних та фахових програмних компетентностей та результатів навчання; засоби діагностики якості вищої освіти; навчальний план, затверджений у вищезазначеному порядку; навчально-методичне забезпечення для кожного освітнього компоненту. Наявна ліцензована програма перевірки на plagiat Unicheck Сторінка кафедри управління та адміністрування https://fim.mdpu.org.ua/fakultet-informatiki-matematiki-ta/kafedra-ekonomiki/
10. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Здобувачі вищої освіти мають можливість в закладах освіти-партнерах проходити окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів. Можливість національної кредитної академічної мобільності у закладах вищої освіти України (Положення про порядок реалізації права на

	академічну мобільність учасників освітнього процесу Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (наказ МДПУ імені Богдана Хмельницького від 23.09.2019 року № 31/01-05, https://bit.ly/3Es8PMg).
Міжнародна кредитна мобільність	Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливо за умови володіння іноземцем українською мовою на рівні, достатньому для засвоєння знань. Протокол АК № 117 від 30 червня 2015 р. (наказ МОН України від 03.07.2015 №1683-л)

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (66 кредитів)			
ОК-01	Наукова та проектна діяльність	4	Залік
ОК-01.1	Модуль 1. Методологія наукових досліджень	2	
ОК-01.2	Модуль 2. Управління проектами	2	
ОК-02	Інформаційно-цифрові технології	3	Залік
ОК-03	Менеджмент організацій	9	Екзамен
ОК-04	Іноземна мова для академічного спілкування	3	Екзамен
ОК-05	Школознавство	6,5	Екзамен
ОК-06	Ділове адміністрування	15,5	Екзамен
ОК-06.1	Модуль 1. Стратегічний менеджмент	3	
ОК-06.2	Модуль 2. Публічне адміністрування	4,5	
ОК-06.3	Модуль 3. Менеджмент персоналу	4	
ОК-06.4	Модуль 4. Ризикологія	4	
ОК-07	Менеджмент і маркетинг в освіті	6	Екзамен
ОК-08	Бюджетний менеджмент	4	Екзамен
ОК-09	Виробнича практика	9	Залік
	Атестація (підготовка та захист кваліфікаційної роботи)	6	
Усього за обов'язковими компонентами		66	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ (24 кредити)			
Загальний обсяг освітньої програми		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. Форми атестації здобувачів другого (магістерського) ступеня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми в сфері менеджменту, задачі або проблеми в сфері менеджменту, що потребує здійснення досліджень та/або інновацій і характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів економічної науки. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного plagiatu, фальсифікації, фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	OK-01	OK-02	OK-03	OK-04	OK-05	OK-06	OK-07	OK-08	OK-09
ЗК1	+	+							
ЗК2				+		+	+		
ЗК3		+			+	+		+	+
ЗК4	+	+	+			+	+	+	+
ЗК5				+		+			
ЗК6			+		+		+	+	+
ЗК7									
ФК1	+		+		+	+	+		
ФК2	+					+	+	+	+
ФК3						+			+
ФК4					+				
ФК5	+	+		+		+			
ФК6						+			+
ФК7	+				+				
ФК8			+			+		+	+
ФК9	+	+	+		+	+	+	+	+
ФК10				+		+	+		

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання компонентами освітньої програми

	OK-01	OK-02	OK-03	OK-04	OK-05	OK-06	OK-07	OK-08	OK-09
P1	+	+							
P2					+				
P3	+								
P4	+								
P5						+		+	
P6			+		+	+	+		
P7				+		+			
P8		+							
P9				+					
P10						+			+
P11						+			+
P12			+		+		+		
P13		+				+	+	+	+

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького функціонує система забезпечення якості вищої освіти, яка діє згідно низки положень (<https://mdpu.org.ua/universitet/informatsiyashhopidlyagaye-oprilyudnennyu/dokumenti-vishhogo-navchальнogo-zaklad/polozhennya-zorganizatsiyi-osvitnogo-p/>), та передбачає здійснення таких заходів:

1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, законою освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення дотримання академічної добросердісті працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

3. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

4. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>.

5. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.

6. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

7. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266. URL:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>.

8. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» для другого (магістерського) рівня вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.07.2019 р. № 959. URL:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/07/12/073-menedzhment-magistr.pdf>.